

УДК 658.5

Кутідзе Л.С.¹, Соболева А.Г.²

¹ канд.екон.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр.ФЕУ-612 НУ «Запорізька політехніка»

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Розвиток технологій, глобалізація та інші фактори створюють динамічне середовище для ведення бізнесу. Це середовище пропонує як нові можливості, так і потенційні загрози.

Якісний аналіз ризику вимагає ґрунтовних знань, досвіду, інтуїції в даній сфері економічної діяльності. Його головна мета — визначити чинники ризику, зони ризику, після чого ідентифікувати всі можливі ризики. Для нього характерними є такі, зокрема, аспекти[1, с. 8].

Управління ризиками на підприємстві - це сукупність процесів, спрямованих на ідентифікацію, оцінку, аналіз та контроль потенційних ризиків, які можуть негативно вплинути на діяльність та цілі компанії. Це динамічна система, що постійно розвивається та адаптується до мінливих умов ведення бізнесу.

Науковці виділяють такі основні етапи для організації процесу управління ризиками: інформаційно-аналітичний етап, на якому необхідно зібрати, обробити, передати та якісно проаналізувати інформацію, яка може оцінити широке коло загроз та ризиків; визначення контексту ризику для постановки стратегічних і тактичних цілей компанії; якісний аналіз ринку для виявлення факторів утворення ризиків, розпізнавання можливих небезпек та їх наслідків чи впливу на підприємство; кількісний аналіз ринку дає змогу прорахувати рівень ризику і рівень впливу на діяльність організації [2, с.145] Етапи управління ризиками наділяють підприємство змогою виявляти та керувати потенційними загрозами, що, зі свого боку, гарантує стійкість компанії, сприяючи успішній реалізації стратегічних задумів та досягненню поставлених цілей.

Регулювання ступеня ризику на підприємстві охоплює широкий спектр методів і підходів, спрямованих на: уникнення (відмова від ненадійних партнерів, постачальників; відмова від прийняття ризикованих проектів, рішень), компенсацію (стратегічне планування діяльності; прогнозування зовнішньої економічної ситуації; моніторинг соціально-економічного та правового середовища; активний цілеспрямований маркетинг), збереження (відмова від будь-яких дій, спрямованих на компенсацію збитку; створення спеціальних резервних фондів у натуральній або грошовій формі; залучення зовнішніх джерел), передачу (страхування; передача ризиків через укладання договорів факторингу, поручительства; хеджування) і зниження (диверсифікація; здобуття додаткової інформації; лімітування) ризику [3, с.314]. Нехтування управлінням ризиками може призвести до серйозних наслідків для підприємства. До таких наслідків належать: значні фінансові втрати, зниження довіри

клієнтів/інвесторів/партнерів, відставання від конкурентів або навіть юридичні проблеми.

Ефективне управління ризиками є ключовим інструментом для того, щоб підприємства могли використовувати можливості та мінімізувати вплив загроз. Управління ризиками – це динамічна сфера, яка постійно розвивається. Майбутнє управління ризиками буде використовувати штучний інтелект для автоматизації процесів ідентифікації ризиків, аналізу даних та прийняття рішень; з підвищенням кількості кібератак і загроз для інформаційної безпеки, управління кіберризиками стає все більш важливим елементом управління ризиками підприємства (майбутнє управління ризиками буде акцентуватися на захисті цифрових активів та даних); зміни в глобальному економічному та політичному середовищі можуть призвести до виникнення нових ризиків та викликів для підприємства (майбутнє управління ризиками буде зорієнтоване на гнучке реагування на зміни та швидке адаптування стратегій управління ризиками). Ймовірно, управління ризиками буде інтегровано у стратегічне планування підприємства, що дозволить підприємству враховувати ризики при прийнятті стратегічних рішень та формулюванні бізнес-цілей і буде акцентуватися на створенні культури ризиків, де всі працівники розуміють свою роль у виявленні, оцінці та управлінні ризиками.

Отже, управління ризиками на підприємстві є ключовим елементом успішного управління. Ефективне управління ризиками – це складний процес, який вимагає постійного вдосконалення та адаптації до змін в бізнес-середовищі та допомагає підприємству уникнути потенційних загроз для його діяльності та забезпечує стабільність і успіх у довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вітлінський В.В., Верченко П.І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком. Київ.КНЕУ. 2000. 292 с.
2. Михайленко О. В., Ніколаєнко С. М., Насіканова О. О. Управління ризиками діяльності підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2017. Вип. 6. С. 144–147. URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/6_62_1_2017_ukr/24.pdf
3. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: навч. посіб.: [для студ. вищ. навч. закл.] / [Л. І. Донець, О. В. Шепеленко, С. М. Баранцева та ін.]. – К.: ЦУЛ, 2002. – 457 с.